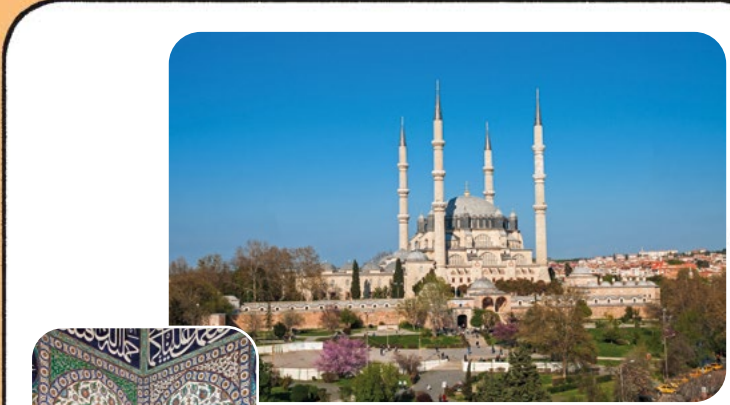

UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde Türkiye

Ülkemiz, eşsiz doğal ve kültürel güzelliklere sahip bir coğrafyada bulunuyor. Bu güzelliklerden uluslararası önem taşıyan ve korunması gerekenlerden bazıları UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor. Bunları tanımak ister misiniz?

İstanbul'un Tarihi Alanları
İstanbul'un bazı bölgelerini kapsayan kültürel miras, 1985'te listeye alındı. MÖ 7. yüzyılda kurulan ve pek çok medeniyete başkentlik yapan İstanbul, farklı dinler, kültürler ve toplumlar barındırır. Tarihi boyunca 120'den fazla imparator ve padişahın hüküm sürdüğü bu kent, benzersiz yapılarıyla bir tarih ve kültür başkenti sayılabilir.

Topkapı Sarayı

Süleymaniye Camii ve çevresi

Çini motifler

Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi

Edirne'de bulunan kültürel miras, 2011'de listeye alındı. 16. yüzyılda Sultan II. Selim adına Mimar Sinan tarafından inşa edildi. Cami, kubbesi ve incecik dört minaresi; iç tasarımındaki taş, mermer, ahşap ve sedef işçilikleri, çini motifler, kubbe ve kemerlerdeki süslemelerle dikkat çeker. Külliyesiye el yazması eserler barındıran kütüphanesiyle, avlusu ve çarşısıyla öne çıkar.

Troy Antik Kenti

Çanakkale'de bulunan kültürel miras, 1998'de listeye alındı. Yaklaşık 5 bin yıllık tarihinde pek çok uygarlığı barındıran antik kent, dünya ünlü arkeolojik alanlardan biridir. Kentte antik tiyatro, hamamlar, oldukça gelişmiş bir kanalizasyon sistemi, kale surları, yazılı sütunlar gibi pek çok yapı yer alır.

Yazılı sütn

Efes

İzmir'de bulunan kültürel miras, 2015'te listeye alındı. Efes, yaklaşık 8 bin yıllık tarihinde önemli bir liman kenti, ticari ve kültürel merkez olarak karşımıza çıkar. Antik kentteki kalıntıların çoğu Helenistik ve Roma dönemlerindendir. Mozaikler, duvar resimleri ve kabartmalarla süslenmiş kütüphane, yamaç evler, kale, höyük, hamam, tiyatro, caddeler ve dinî yapılardan oluşur.

Celsus Kütüphanesi

Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı

İzmir'de bulunan kültürel peyzaj mirası, 2014'te listeye alındı. Pergamon kentinin, Kibele Kutsal Alanı'nı, tepeler ve tümölüsleri barındıran bölgede; Helenistik, Roma, Doğu Roma ve Osmanlı dönemlerinden mimari eserler bulunur. Tiyatro, spor salonu, su kemeri, kütüphane, cami, çarşı, han ve hamamlarıyla kent ve peyzaj planlamasının çok eski dönemlerden itibaren yapıldığını gösteren örnekler içerir.

Pergamon (Bergama) Antik Kentinden bir görünüm

Aphrodisias Antik Kenti

Afrodisias

Aydın'da bulunan kültürel miras, 2017'de listeye alındı. Antik kent ve yakınındaki mermer ocaklarını içerir. Günümüzden neredeyse 6500 yıl önceye dek yerleşim izlerinin bulunduğu antik kentte, çoğunluğu mermerden inşa edilmiş kent sokakları, tiyatro, heykel atölyesi ve hamam gibi yapılar bulunur. Oldukça iyi korunmuş kabartma ve yazıtlar, dönemin mermer sanatıyla ilgili önemli ipuçları barındırır.

Xanthos-Ietoon

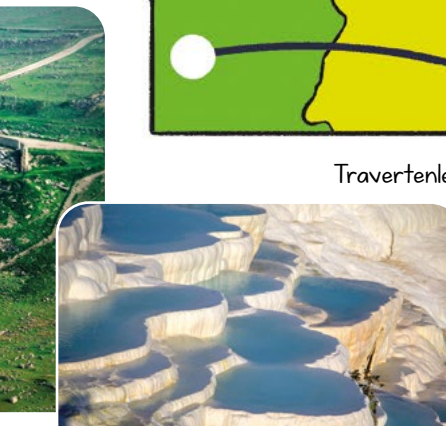
Antalya ve Muğla sınırlarında bulunan kültürel miras, 1988'de listeye alındı. Likya Uygarlığı'nın başkenti Xanthos'un tarihi, yaklaşık 5 bin yıl önceye dek uzanır. Yakınındaki dinî merkez Ietoon'un arkeolojik kalıntıları da bu mirasa dâhildir. Taş sütunlara kazınmış Likya dilindeki en önemli ve en uzun metinlerin bulunduğu yazıtlar, dinî yapılar, çeşme ve Roma tiyatrosu gibi mimari yapılar günümüze kadar ulaşmıştır.

Xanthos

Ietoon

Pamukkale - Hierapolis

Denizli'de bulunan doğal ve kültürel miras, 1988'de listeye alındı. Kalsiyum oksit içeren suların oluşturduğu beyaz travertenlerle hemen yanındaki MÖ 2. yüzyılda kurulmuş kentin kalıntılarını barındırır. Antik kent, buradaki suların özelliği nedeniyle o dönemlerde bir sağlık merkezi gibi görev yapmış. Roma hamamı, antik tiyatro, anıtsal kemer ve çeşme gibi yapılar oldukça iyi korunarak günümüze ulaşmıştır.

Travertenler

Bir evin iç duvarındaki el baskısı

Çatalhöyük Neolitik Kenti

Konya'da bulunan kültürel miras, 2012'de listeye alındı. Bu arkeolojik alanda, günümüzden 9 bin yıl önceye kadar uzanan yerleşim yerlerinden kalıntılar bulunur. Yerleşik hayata geçişle birlikte tarımın başlangıcı gibi bazı sosyal ve kültürel değişikliklerin etkileri; duvar resimleri, kabartmalar, heykeller gibi sanatsal öğelerde görülür. Evlerde köy yaşamından kentsel yaşama geçişin mimari özellikleri de bulunur.

Dev heykel

Nemrut Dağı

Adıyaman'da bulunan kültürel miras, 1987'de listeye alındı. Nemrut Dağı yamaçlarındaki MÖ 1. yüzyılda yapılmış anıtsal heykeller ve mimari kalıntılardan oluşur. Yüksekliği 10 metreyi bulan, tonlarca kütleye sahip dev heykelleri o dönemlerde inşa etmek için oldukça gelişmiş bir teknoloji kullanıldığı düşünülüyor. Kral mezarının burada var olduğu bilirse de henüz bulunamamıştır.

Dev heykel

Dişarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri

Dişarbakır'da bulunan kültürel miras, 2015'te listeye alındı. 7 bin yıllık tarihliye Dişarbakır Surları ve 8 bin yıldır açık bahçe olması özelliğiyle Hevsel Bahçeleri, dünya tarihi için önemli kültür varlıklarıdır. Kalenin 5,8 kilometre uzunluğundaki surları, kapıları, kulesi, yazıtları ve Dicle Nehri yakınındaki bahçelerin bulunduğu alan, yüzyıllar boyunca ayakta kalmıştır.

Kale surlarındaki yazıt

Sözlük

Arkeolojik alan: Yer altındaki tarihsel değeri olan şeyleri ya da yapıları ortaya çıkarmak amacıyla kazı yapılan alan.

Darüşşifa: Sağlık hizmeti verilen kurum, hastane.

Helenistik Dönem: MÖ 323 ile MÖ 30 yılları arasında dönem.

Höyük: Tarih boyunca yıkılan yerleşim yeri kalıntılarının üst üste katmanları hâlinde birikmesiyle oluşan tepeler.

İpek Yolu: Çin'den başlayarak Anadolu'dan da geçip Avrupa'ya kadar uzanan, ünlü ticaret yolları ağı.

Kanalizasyon: Pis ve atık suların özel kanallarla toplanıp atılmasını sağlayan sistem.

Kemer: İki sütun ya da ayağın üstüne gelecek duvarın yükünü kaldırması için yapılan bağlantı.

Kubbe: Yarım küre biçiminde olan ve binanın üstünü örten yapı.

Külliye: Bir cami çevresine kurulmuş kütüphane, hastane, çeşme, okul gibi yapıların tümü.

Motif: Yan yana geldiğinde süslemeyi oluşturan öğe.

Mozaiik: Küçük kük biçimindeki renkli mermer, taş ya da pigmiş toprak parçalarının yan yana getirilmesiyle yapılan süsleme.

Neolitik Dönem: MÖ 8 bin ile MÖ 5500 yılları arasında dönem, Cilalı Taş Devri.

Kültürel peyzaj: Kültürel ve doğal kaynaklar bulunan coğrafi alan.

Sedef: Midye, istiridye gibi deniz canlılarının kabuğunda bulunan pirittir, beyaz ve sert bir madde.

Su kemeri: Suyu bir yerden bir yere iletme için yapılmış, üzerinde su yolu bulunan köprü.

Tumulus: İğinde bir mezar ya da mezarlık bulunan, toprak yığılarak oluşturulmuş tepeler.